

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2838/23
26.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Милован Аночић, адвокат из Лазаревца, улица Карађорђева бр. 2, против тужене ББ из ..., коју заступа Душан Булатовић, адвокат из Лазаревца, улица Димитрија Туцовића бр. 4/2, ради утврђења права службености, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Лазаревцу П 381/2018 од 13.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 26.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П 381/18 од 13.03.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се утврди да тужилац као власник повласне парцеле кп.бр. ... КО ..., земљишта под зградом и другим објектом и земљиште уз зграду и други објекат – воћњак II класе у површини од 0.09.30ха уписано у ЛН бр. ... КО ... има право сталне службености пролаза пешице као и свих врста моторних, путничких и теретних возила и пољопривредних машина путем који почиње од капија ширине 2,17м који се налази на улазу са катастарске парцеле бр. ... КО ... у катастарску парцелу бр. ... КО ..., наставља преко послужног добра кп.бр. ... КО ... земљиште под зградом и другим објектом и земљиште уз зграду и други објекат у површини од 0.02.61ха уписане у ЛН број ... КО ... власништво тужене ББ из ... и улази у повласну парцелу бр. ... КО ...

земљиште под зградом и другим објектом и земљиште уз зграду и други објекат – воћњак II класе у површини од 0.09.30 ха уписане у ЛН бр. ... КО ... у мерама и границама прецизно дефинисаним допунским налазом и мишљењем и скицом лица места вештака геометра Владимира Живановића од 21.06.2021. године који би чинио саставни део ове пресуде, да се обавезе тужена да ово призна и трпи да тужилац ово своје право службености по основу пресуде укњижи у Катастар непокретности и друге јавне књиге за евиденцију права на непокретностима као неоснован.

Ставом другим изреке обавезан је тужилац АА из ... да туженој ББ из ... накнади трошкове парничног поступка у износу од 401.450,00 динара све у року од 15 дана од дана пријема писаног преписа пресуде.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу побијајући је из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка је образложено тражио.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11, 49/13, Одлука УС, 74/2013 – Одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 – други закон), Апелациони суд у Београду налази да жалба тужиоца није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности. Изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и не противречи сама себи и разлозима пресуде као ни доказима који се налазе у спису и садржи јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати, па не стоје наводи из жалбе тужиоца којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је власник к.п. ... КО ... површине 0.09.30ха. Тужена је власник кп бр. ... КО ... површине 0.02.61ха који се једним делом међусобно граниче. Право својине на наведеној парцели тужена је стекла куповином од ВВ, а ВВ је претходно ову парцелу купила 15.10.2014. године од сада пок. ГГ, брата тужиоца. Обе катастарске парцеле са своје западне стране излазе на тротоар површине 2,5м и земљану банкину површине 3,30м, а потом на Ибарски магистрални пут – кп.бр. ... На парцели тужиоца се гледано из правца Ибарске магистрале – кп.бр.... налази капија ширина 3,20м кроз коју се долази до стамбеног објекта тужиоца. Са десне стране стамбеног објекта се налази пролаз ширине 2,06м дуж кога је засађен шпалир лозе. Иза стамбеног објекта тужиоца се налази други стамбени објекат и више помоћних објеката. Са десне стране парцеле тужиоца између економских објеката до кп.бр... КО ... власништво непарничара ДД се налази капија за пролаз пешице и капија ширине 2,20м кроз коју се излази на кп.бр. ... КО ... непарничара ДД. На задњем делу кп.бр. ... КО ... тужилац има башту коју обрађује пољопривредном механизацијом. На парцелу тужене кп.бр. ... КО ... се улази из правца Ибарског магистралног пута преко капије ширине 3,20м, а цела ширина кп.бр. ... КО ... у том делу износи 4,87м. У предњем делу стамбеног објекта који се налази на кп.бр. ... налази се вулканизерска радионица са надкривеном надстрешницом, у задњем делу објекта се налази стамбени простор кућа са степеништем за излаз на спрат. Од капије за улаз у кп.бр. ... КО

води поплочана стаза ширине 1,52м која је у делу до куће тужене на удаљености од 0,60м. Иза куће тужене а на кп.бр.... КО ...се налази кућа непарничара ЂЂ. На терену не постоји видљива међа између кп.бр. ... и кп. ...КО ... већ је то тротоар.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд је закључио да како су тужена која је непокретност купила од ВВ, а и ВВ која је непокретност купила од брата тужиоца сада пок. ГГ, биле савесни стицаоци непокретности, пошто им продавац сада пок. ГГ а брат тужиоца није рекао да тужилац непокретност користи за пролаз до своје парцеле, те време предвиђено за одржај тужиоца почиње да тече од када се променио власник послужног добра односно од када је ВВ купила кп.бр. ... КО ... 15.10.2014. године од сродника тужиоца ГГ па до подношења тужбе у овој правној ствари, тај рок од 20 година за стицање путем одржаја није протекао. Поред тога чак и кад би време за стицање права службености путем одржаја било навршено, првостепени суд налази да нема места и нису испуњени услови за примену одредбе члана 54 Закона о основама својинскоправних односа. Тужилац је несавестан јер је свој стамбени објекат градио целом ширином к.п. ... КО ... да при томе није оставио довољно широк пролаз за прилаз задњем делу своје парцеле на коме је накнадно градио помоћне објекте. Тужилац има прилаз на јавни пут Ибарску магистралу и за прилаз до својих помоћних објеката може да користи капију ширине 2,20 метара, те је очигледно да тужилац своју парцелу може да користи без коришћења непокретности тужене.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд одлучио када је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца, дајући за своју одлуку јасне и довољне разлоге које у целости прихвата и овај суд.

Одредбом члана 50. став 1. Закона о основама својинскоправних односа („Службени лист СФЈР“, бр. 6/80, 36/90, „Сл. лист СРЈ“, број 29/96 и „Сл. Гласник РС“, број 115/05), прописано је да се стварна службеност врши на начин којим се најмање оптерећује послужно добро, док је одредбом члана 53. став 1. истог закона прописано да одлуком суда или другог државног органа стварна службеност установљава се када власник повласног добра у целини или делимично не може користити то добро без одговарајућег коришћења послужног добра, као и у другим случајевима одређеним законом.

Наиме, конституисање права стварне службености пролаза дозвољено је само изузетно, када се повласно добро на други начин или без несразмерно великих трошкова не може користити. Право службености уопште, а и право службености пролаза, представља оптерећење и ограничење права својине власника послужног добра, па се према начелу рестрикције код заснивања и вршења права службености полази од неопходних потреба за коришћење повласног добра. У конкретном случају тужилац је власник повласног добра кат. Парц. ... КО ... која има директан прилаз са улице Ибарска магистрала. Тужилац на западној страни своје парцеле до Ибарске магистрале има капију за улаз у своје двориште ширине 3,20м. Испред стамбеног објекта тужиоца се налази надстрешница и простор засађен украсним биљем и цвећем, довољно широк за паркирање више путничких возила. Тужилац на западној страни своје парцеле до Ибарске магистрале има стамбени објекат који је изграђен целом ширином парцеле, а до међе са суседном парцелом кп.бр. ... КО ... на удаљености од 2,06м, а да притом није остављен пут довољне ширине за пролаз до објекта који су

изграђени иза њега и засађен је шпалир винове лозе. Тужилац службеност пролаза тражи за објекте које је зидао након што је саградио стамбени објекат и то преко послужног добра тужене кп.бр. ... КО ... површине 0.02.61ха дворишта на коме тужена има стамбени простор правцем простирања непосредно у стамбени објекат тужене на удаљености од 0,60м од истог. Околност што је тужилац зидао стамбени објекат целом ширином кп.бр. ... КО ... чиме је запречио пут за пролаз до задњег дела своје парцеле, односно није оставио пут за пролаз до помоћних објеката које је накнадно зидао, преставља несавесно понашање које не ужива судску заштиту и не води утврђењу права тражене службености пролаза колима камионом, трактором и пољопривредном механизацијом преко кућног дворишта непосредно у стамбени објекат на удаљености од 0,60м од истог пролаза који има ширину од само 1,52м. Оваква службеност је по обиму недозвољена јер нема довољну ширину за безбедан пролаз поред објекта тужене и представља би опасност и оптерећење за послужно добро преко дозвољене мере и штету за власника послужног добра због безбедности и узнемиравања. Околност да је тужилац изградио друге објекте након изградње првог објекта целом ширином парцеле указује на противправно понашање које не може бити разлог за конституисање службености пролаза, јер се право службености установљава када је до немогућности коришћења повласног добра дошло без кривице лица које захтева установљење права службености пута преко суседног послужног добра.

Жалбени наводи којима се оспорава оцена изведених доказа у првостепеном поступку су неосновани, јер је по оцени овог суда првостепени суд правилно оценио изведене доказе појединачно и у међусобној вези, а затим на основу резултата целокупног доказног поступка (члан 8 ЗПП) дао јасне разлоге које чињенице сматра доказаним, па се не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања до кога је првостепени суд дошао на основу слободног судијског уверења, савесном и брижљивом оценом свих изведених доказа појединачно и у међусобној вези.

Неосновано је указивање да првостепени суд није правилно оценио исказе саслушаних сведока ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ. Исказе ових сведока суд је верно навео и правилно оценио јасно наводећи због чега их није прихватио, а имајући у виду да су негирали постојање капије за улаз у парцелу тужиоца иако је суд из писаних доказа и увиђајем на лицу места утврдио постојање, место налажења и функцију капија за улаз у парцелу тужиоца.

Супротно жалбеним наводима, у конкретном случају без значаја је чињеница колико је година тужилац користио парцелу тужене за пролаз до својих објеката, а ово стога што, ако повласно добро има и непосредну везу са јавним путем које је све време у употреби, тада се не може стећи одржајем право службености пута. Из одредбе члана 49 став 1 ЗОСПО произилази, да би се уопште могло говорити о службености, неопходно је да постоји потреба на страни повласног добра за употребу послужног добра без којег повласног добра у потпуности или делимично није могуће користити. Ако повласно добро има излаз на улицу и јавни пут тада чак и да је преко 20 година власник повласног добра користио пут на послужном добру не може стећи службеност пута одржајем јер није имао стварну потребу за службеношћу. То значи да је и фактичко остваривање стварне службености без стварне потребе за њом ма колико друго трајало, не може довести до стицања права стварне службености одржајем. Чињеница је да је тужилац могао све време да дође до задњег дела своје парцеле без

оптерећења суседне парцеле, па околност што брат тужиоца док је парцела била у његовом власништву није бранио тужиоцу да пролази кроз његову парцелу, не може водити стицању стварне службености одржајем, јер то није било нужно.

Како је побијана пресуда заснована на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и на правилној примени материјалног права иста је морала бити потврђена.

Суд је ценио и остале жалбене наводе тужиоца, али је нашао да су без утицаја на другачије пресуђење па их посебно не образлаже сходно чл 396 став 2 ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима поступка јер је донета правилном применом 150, 153 и 154, 163 Закона о парничном поступку, а према важећој АТ и ТТ у време пресуђења

Са свега наведеног применом члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке ове другостепене пресуде.

Како тужилац није успео у другостепеном поступку то му није признато право на накнаду трошкова другостепеног поступка, те је применом члана 153, 165 став 1 ЗПП одлучено као ставу другом изреке ове другостепене одлуке.

Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић